

NEUVO LAPINJÄRVI-LOVIISA 2018 –HANKE

LOPPURAPORTTI

Kymijoen vesi ja ympäristö ry:n tutkimusraportti no 414/2019

Satu Kunnas

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	HANKKEEN KUVAUS	3
2.1	Tavoitteet	3
2.2	Toteutus	3
2.2.1	Tiedottaminen	4
2.2.2	Työntekijät ja hankkeen hallinto	5
2.2.3	Toimistotilat	6
2.2.4	Ohjausryhmä	6
2.3	Yhteistyökumppanit	6
2.4	Neuvonnan tulokset	7
2.4.1	Kiinteistökohtainen neuvonta	7
2.4.2	Yleisneuvonta	14
3	HANKKEEN TALOUDELLINEN TOTEUMA	16
4	HANKKEEN TULOSTEN TARKASTELU JA JOHTOPÄÄTÖKSET	17
5	HAASTEET JA ONNISTUMISET KENTÄLLÄ	18
6	YHTEENVETO	19

LIITTEET

- Liite 1 Hankkeesta ilmestyneet lehtijutut
- Liite 2 Kiinteistönomistajille lähetetty tiedotuskirjepohja
- Liite 3 Tiedotuskirjeen saaneet alueet
- Liite 4 Liikennevalolomake

TIIVISTELMÄ

Neuvo Lapinjärvi-Loviisa 2018 -hanke toteutettiin Loviisan, Lapinjärven sekä Porvoon alueilla. Hanketta hallinnoi Kymijoen vesi ja ympäristö ry. Tämänvuotinen hanke hyödynsi vuonna 2014 alueella toimineen NEUVO 4 -hankkeen kokemuksia. Aiemman hankkeen aikana toteutettiin 503 kiinteistökäyntiä. Laajamittaisten kiinteistökäyntineuvontojen jälkeen Neuvo Lapinjärvi-Loviisa 2018 – hanke keskittyi toiminta-aikanaan (9.4.–16.11.2018) pääosin tapahtumissa annettavaan yleisneuvontaan, jolla haluttiin tavoittaa niitä henkilöitä, joita ei ole aiempina vuosina tavoitettu kiinteistökohtaisella neuvonnalla. Tavoitteena oli opastaa puolueettomasti kiinteistönomistajia oman jätevesijärjestelmän parantamistarpeessa jätevesilainsäädännön tavoitteet huomioiden, tiedottaa jätevesien ympäristövaikutuksista ja auttaa alueellisia ympäristöviranomaisia ympäristön tilan parantamiseen tähtäävissä toimissa. Hankkeen avulla haluttiin myös lisätä luottamusta ja yhteistyötä viranomaisten ja haja-asutusalueen asukkaiden välillä.

Hanke osallistui 13 tapahtumaan, joissa tavoitettiin 271 henkilöä. Hanke tarjosi neuvontaa asukkaita palvelevassa Jätevesineuvolassa. Tällä palvelulla tavoitettiin 95 henkilöä, joista 4 Loviisassa Jätevesineuvolapisteellä, jota pidettiin seitsemän kertaa. Hanke järjesti Lapinjärvellä yhden yleisötilaisuuden, johon osallistui kahdeksan henkilöä. Pernajan Saariston Vesiosuuskunta järjesti Porvoossa lehdistötilaisuuden, johon Neuvo-hanke osallistui. Kiinteistökäyntejä toteutettiin kesän ja syksyn aikana asukkaiden pyynnöstä 14 kpl. Lisäksi hanke lähetti yhteistyössä Loviisan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa herkkien alueiden asukkaille tiedotuskirjeen jätevesien käsittelystä haja-asutusalueella. Kirjeitä lähti 733 kpl. Yhteensä kiinteistönomistajia tavoitettiin hankkeen aikana 109 kpl. Suunniteltu kustannusarvio vuodelle 2018 oli 39 000 euroa. Hankkeen loputtua kokonaiskustannuksiksi muodostui 37 061,16 euroa.

SAMMANFATTNING

Neuvo Lappträsk-Lovisa 2018 – projektet utfördes i Lovisa, Lappträsk och Borgå. Projektet förvaltades av Kymijoen vesi ja ympäristö ry. Årets Neuvo - projekt använde sig av information från NEUVO 4 – projektet, som fungerade på samma område år 2014. Under NEUVO 4 – projektet gjordes 503 fastighetsbesök. P.g.a. den stora mängden fastighetsbesök under tidigare år fokuserade Neuvo Lappträsk-Lovisa 2018 under sin verksamhetstid (9.4. – 16.11.2018) huvudsakligen på rådgivning vid olika evenemang. Med detta ville man nå de personer som inte under tidigare år fått fastighetsspecifik rådgivning. Projektet hade som mål att ge opartisk rådgivning till fastighetsägare vars avloppsvattensystem behövde saneras så att systemen uppfyller miljöskyddslagens krav. Projektet informerade också om avloppsvattnens miljöpåverkan och hjälpte myndigheterna i området med åtgärder som förbättrar miljöns tillstånd. Med projektet ville man också tillföra förtroende och samarbete mellan myndigheterna och invånarna på glesbygden.

Projektet deltog i 13 olika evenemang, var 271 personer nåddes. Projektet erbjöd också rådgivning med hjälp av avloppsvattenrådgivningen, med denna nåddes totalt 95 personer och av dem 4 stycken vid Lovinfo. Projektet ordnade ett infotillfälle i Lappträsk, där deltog åtta personer. Pernå Skärgårds Vattenandelslag ordnade en presskonferens i Borgå, som Neuvo - projektet deltog i. Under sommaren och hösten gjordes 14 fastighetsbesök på begär av fastighetsägarna. Neuvo – projektet skickade också i samarbete med Lovisa stads miljöförvaltningsmyndighet infobrev, gällande avloppsvattenbehandling på glesbygden, till fastighetsägare på känsliga områden. Totalt skickades 733 brev. Projektet nådde 109 fastighetsägare. De planerade kostnaderna för år 2018 var 39 000 euro. Då projektet avslutades var kostnaderna totalt 37 061,16 euro.

1 JOHDANTO

Valtioneuvoston asetus (157/2017) talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla tuli voimaan 3.4.2017 samanaikaisesti hajajätevesiä koskevan ympäristönsuojelulain muutoksen kanssa. Samalla kumottiin voimassa ollut aikaisempi asetus vuodelta 2011 (209/2011). Asetus turvaa ympäristönsuojelulain 16 luvun säännösten täytäntöönpanoa ja edesauttaa niiden käytännön soveltamista. Puhdistustasovaatimukset on määritelty orgaaniselle aineelle, fosforille ja typelle. Asetuksen mukaan talousjätevedet on puhdistettava siten, että ympäristöön aiheutuva kuormitus vähenee orgaanisen aineen osalta vähintään 80 %, kokonaisfosforin osalta vähintään 70 % ja kokonaistypen osalta vähintään 30 % verrattuna haja-asutuksen kuormitusluvun avulla määritettyyn käsittelemättömän jäteveden kuormitukseen. Muutoksella ei ole vaikutusta uudisrakennuksiin, joilla on yhä oltava lain puhdistusvaatimukset täyttävä jätevedenkäsittelyjärjestelmä.

Ennen vuotta 2004 rakennetuille kiinteistöille uudistus toi merkittäviä helpotuksia: Uusi asetettu määräaika (31.10.2019) jätevesijärjestelmän kunnostukselle jäi voimaan ainoastaan vesistön läheisyydessä tai vedenhankintakäytössä olevalla tai siihen soveltuvalla pohjavesialueella sijaitseville kiinteistöille. Muilla kuin edellä mainituilla alueilla tulee kiinteistöjen jätevesijärjestelmät kunnostaa peruspuhdistusvaatimukset täyttäviksi viimeistään luvanvaraisten remonttien yhteydessä. Tällaisia remontteja ovat esimerkiksi vesikäymälän rakentaminen tai vesi- ja viemärilaitteistoja koskeva luvanvarainen korjaus- tai muutostyö. Käsittelyvaatimuksista voidaan myöntää kunnissa poikkeamislupia iäkkäille ja vaikeassa elämäntilanteessa oleville asukkaille viideksi vuodeksi kerrallaan. Jätevesien puhdistustasoa koskevien vaatimusten noudattamisesta vapautuvat kiinteistönomistajat, jotka asuvat kiinteistöllä vakituisesti ja ovat syntyneet ennen 9.3.1943.

Sopivan jäteveden käsittelyjärjestelmän valinta edellyttää aina kiinteistökohtaista arviointia. Kiinteistönomistajan kannalta tärkeää on ehkäistä lähiympäristön, kuten pohja- tai kaivoveden, pilaantumista ja muita asuinympäristön hygieenisyyshaittoja. Erityisesti rannoilla ja pohjavesialueilla kiinteistökohtainen jätevesien puhdistus on haasteellista. Tarvittavat toimenpiteet eivät kuitenkaan aina vaadi mittavia investointeja ja esimerkiksi monilla vapaa-ajan asunnoilla voidaan selvittää jopa ilman rakentamistoimenpiteitäkin. Lisäksi osa haja-asutusalueen kiinteistöistä pääsee viemäroinnin piiriin liittymällä haja-asutusalueilla toteutettuihin jätevesiviemäriverkostoihin.

Loviisassa ja Lapinjärvellä valtaosalla haja-asutusalueen kiinteistöistä vesi otetaan pääosin omasta kaivosta ja jätevedet käsitellään omalla kiinteistöllä ja johdetaan ympäristöön. Hajajätevesiasetuksen toteuttaminen edistyy hitaasti eivätkä kiinteistöjen omistajat ole tietoisia nykyisten jätevesijärjestelmiensä toimivuudesta ja siitä, vastaavatko ne asetuksen vaatimuksia. Yleinen kiinnostus asiaa kohtaan lisääntyy nopeasti ja tarvetta puolueettomalle neuvonnalle on. Monilla kiinteistöillä ei välttämättä tarvita kalliita ratkaisuja ja vanhojakin järjestelmiä voidaan kustannustehokkaasti kunnostaa asetuksen vaatimuksiin sopiviksi. Neuvo Lapinjärvi-Loviisa 2018 – hankkeen tavoitteena on olla avuksi kiinteistönomistajille tarjoamalla puolueetonta ja maksutonta jätevesineuvontaa eri muodoissa.

Hankkeen toteuttaja

Kymijoen vesi ja ympäristö ry
Tapiontie 2 C
45160 KOUVOLA
p.(05) 5445 920

Hankkeen nimi

NEUVO LAPINJÄRVI-LOVIISA 2018 -hajajätevesien neuvontahanke

2 HANKKEEN KUVAUS

2.1 TAVOITTEET

Neuvo Lapinjärvi-Loviisa 2018 -hanke pyrki vastaamaan hajajätevesiasetuksen päätavoitteiden ja vaatimusten toteuttamiseen sekä kansalaisten neuvontatarpeeseen, avustamaan ympäristöviranomaisia haja-asutusalueiden jätevesiin liittyvän neuvonnan toteuttamisessa sekä ympäristön tilan parantamisessa haja-asutusalueilla omalla toiminta-alueellaan.

Hankkeen tavoitteet olivat:

- Neuvoa ja opastaa yleisötilaisuuksissa puolueettomasti, parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon perustuen viemäröinnin ulkopuolella sijaitsevia haja-asutusalueen kiinteistöjä jätevesijärjestelmien parantamistarpeissa
- Neuvoa jätevedenkäsittelyä herkillä haja-asutusalueiden kiinteistöillä
- Tiedottaa käyttökelpoisista ja asianmukaisista hajajätevesien käsittelymahdollisuuksista jätevesilainsäädännön tavoitteet huomioiden
- Auttaa yhdenmukaistamaan hankealueen kuntien määräyksiä hajajätevesien käsittelyvaatimusten osalta
- Kannustaa ihmisiä omalla toiminnallaan pitämään huolta lähivesistöjen ja pohjavesien puhtaana säilymisestä
- Tuottaa yhdenmukaista ja rekisteröitävää tietoa hankealueen kiinteistöjen jätevesijärjestelmistä
- Osallistua kymmeneen yleisötapahtumaan, joissa neuvotaan 300 henkilöä hajajätevesiasioissa

2.2 TOTEUTUS

Neuvo Lapinjärvi-Loviisa 2018 -hankkeessa hyödynnettiin suoraan Neuvo -hankkeen hyväksi havaittuja toimintamalleja, joten kaikki resurssit voitiin ohjata suoraan neuvontaan. Neuvontatyö aloitettiin toukokuussa ja sitä jatkettiin 16.11.2018 asti.

Jätevesineuvola-palvelu oli heti alusta asti käytössä. Kiinteistönomistaja sai yhteyden jätevesineuvojaan sekä puhelimitse että sähköpostitse. Yleistietoa jätevesien käsittelymahdollisuuksista neuvojat jakoivat hankealuiden kuntien tapahtumissa. Tapahtumissa jaettiin myös neuvontaan soveltuvaa tiedotusmateriaalia.

Käytännön neuvonnassa hyödynnettiin yhteistyötä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa. Heti hankkeen alussa sovittiin, että kunnan toimittamien kiinteistötietojen pohjalta lähetetään yhteistyössä viranomaisten kanssa kiinteistönomistajille kohdennettu tiedotuskirje. Kirjeessä kerrottiin ympäristölain muutoksesta, kiinteistön sijaitsemisesta herkällä alueella sekä siihen liittyvistä toimenpiteistä. Samalla kerrottiin, että kiinteistönomistaja voi halutessaan ottaa yhteyttä jätevesineuvojaan ja sopimaan esimerkiksi kiinteistökäynnin. Neuvonta oli ehdottoman vapaaehtoista ja riippumatonta.

Pernajan saariston vesiosuuskunta järjesti lehdistötilaisuuden Porvoossa, johon neuvojat kutsuttiin pitämään esittelytilaisuus hankkeen toiminnasta. Tämän lisäksi kesän aikana toteutettiin yksi jätevesi-ilta Lapinjärvellä, jonka järjestäjänä toimi Lapinjärven tekninen johtaja.

2.2.1 Tiedottaminen

Hankkeelle perustettiin Facebook-sivu tiedotusta varten. Facebook-sivun osoite oli www.facebook.com/neuvolaplov2018. Sivut linkitettiin myös Kymijoen vesi ja ympäristö ry:n internet-sivuille. Linkkejä löytyi myös hankealueiden kuntien sivuilta. Hankkeesta tiedotettiin lehdistötiedotteilla. Tiedottamisessa käytettiin Suomen vesiensuojeluyhdistysten liitto ry:n laatimia jätevesioppaita ja Ympäristöministeriön *Haja-asutuksen jätevesiasiat kuntoon* –opasta. Käymäläseura Huussi ry:ltä tilattiin seuran laatimia tiedotuslehtiä, joissa opastettiin kuivakäymälävaihtoehtoja kiinnostuneita asiakkaita. Hankkeessa hyödynnettiin myös viime vuonna itsetehtyä esitettä, jota jaettiin muun muassa kuntien ympäristöviranomaisille, hankealueen infotauluille, tapahtumajärjestäjille sekä kaikille tarvittaville tahoille.

Hyvä näkyvyys hankkeelle saatiin heti alussa, kun Neuvo Lapinjärvi-Loviisa 2018 –hanke osallistui Pernajan saariston vesiosuuskunnan järjestämään lehdistötilaisuuteen, joka oli 29.5.2018 Porvoon Brasseri L'amourissa. Paikalla olivat Itä-Uudenmaan alueen lehdistä Itäväylä, Uusimaa ja Östnyland sekä radiosta Yle Östnyland. Tapani Henkola ja Urho Ilmonen olivat vesiosuuskunnasta, ympäristönsuojelutarkastaja Maija Lehtomäki Loviisan kaupungilta ja Satu Kunnas sekä Jennifer Holmberg Neuvo Lapinjärvi-Loviisa 2018 –hankkeesta. PeSV halusi järjestää lehdistötilaisuuden, jotta ympäristönsuojelulain muutoksista saataisiin tiedotettua alueen asukkaita. Tilaisuudessa Neuvo-hanke esitti pienen powerpoint-esityksen olennaisimmista asioista, joita Maija Lehtomäki tarkensi ja lopuksi PeSV piti oman esityksensä vesiosuuskunnasta. Tilaisuus ei ollut markkinointitilaisuus. Lehdet kirjoittivat aiheesta jutut ja lisäksi Yle Östnyland haastatteli Jennifer Holmbergia sekä PeSV:n edustajia radioon. Haastattelu tuli ulos seuraavana aamuna.

Lisäksi hanketta mainostettiin säännöllisesti lehdissä (Liite 1). Mainostamisella pyrittiin saamaan asiakkaita Jätevesineuvola-palvelulle sekä tapahtumiin. Hankkeen toimesta lehdistölle toimitettiin tiedote toukokuussa hankkeen alkamisesta ja lokakuussa lähti tiedote hankkeen päättymisestä. Seuraavassa on lista hankkeesta julkaistuista jutuista ja tiedotteista (Taulukko 1).

Taulukko 1. Hankkeen näkyminen tiedotusvälineissä.

Tiedotusväline	Juttu/Tiedote	Aika
Loviisan Sanomat	Juttu neuvonnan alkamisesta	18/5/2018
Itäväylä	Juttu hankkeesta (myös verkkojulkaisu)	29/5/2018
Östnyland	Juttu hankkeesta	29/5/2018
Uusimaa	Juttu hankkeesta	29/5/2018
Yle Östnyland	Radiohaastattelu ja verkkojulkaisu	30/5/2018
Pikkukaupunki	Verkkojulkaisu	14/6/2018
Loviisan Sanomat	Tiedote hankkeen loppumisesta	26/10/2018
Itäväylä	Tiedote hankkeen loppumisesta	31/10/2018
Nya Östis	Tiedote hankkeen loppumisesta	1/11/2018
Östnyland	Tiedote hankkeen loppumisesta	13/11/2018

Tiedottamisessa käytettiin Suomen ympäristökeskuksen ja Suomen vesiensuojeluyhdistysten liitto ry:n tiedotemateriaalia sekä uusinta tietoa jätevesien käsittelyjärjestelmien toimivuudesta. Hankkeesta tehtiin myös oma esite ja muuta vastaavaa materiaalia joita voitiin jakaa asiakkaille ja sidosryhmille. Hankkeen raporttimateriaali toimitetaan julkaisumuotoon ja julkaistaan kaikkien tarvitsevien käyttöön.

2.2.2 Työntekijät ja hankkeen hallinto

Hankkeen projektipäällikkönä toimi energia-ja ympäristötekniikan insinööri (AMK) Satu Kunnas. Projektipäällikön työpanoksena Neuvo Lapinjärvi-Loviisa 2018 -hankkeelle oli 70 % kuukausittaisesta työajasta, joka todennettiin työaikakirjanpidossa. Syyskuusta alkaen loppukauden ajaksi työpanosta vähennettiin 20 %:iin johtuen osittain töiden vähenemisestä ja osittain palkkakulujen aliarvioimisesta. Hankkeeseen palkattiin yksi jätevesineuvoja FM Jennifer Holmberg määräaikaiseen työsuhteeseen ja hän aloitti työnsä 2.5.2018. Sekä projektipäällikkö

että jätevesineuvoja osallistuivat Suomen ympäristökeskuksen järjestämälle hajajätevesien neuvontakoulutukseen.

Hanketta hallinnoi Kymijoen vesi ja ympäristö ry, jonka henkilökunta osallistui tarvittaessa hankkeen suunnitteluun, toteutukseen, ohjausryhmätyöskentelyyn ja hankkeen vaatimiin hallinto- ja toimistotoihin.

2.2.3 Toimistotilat

Projektipäällikön toimisto oli Kymen Ympäristölaboratorion tiloissa Kuusankoskella ja jätevesineuvojan työpiste oli tarvittaessa Loviisan kaupungin alueella. Jätevesineuvoja oli hankkeen aikana sijoitettu niin, että kiinteistökohtainen neuvonta oli mahdollisimman helposti ja tehokkaasti järjestetty hankealueella sekä kustannuksiltaan kohtuullista.

2.2.4 Ohjausryhmä

Hankkeen pienuudesta johtuen ohjausryhmää ei perustettu. Näin budjetoituja varoja ei kulunut hallintoon niin paljon. Loviisan ympäristönsuojelun kanssa järjestettiin aloitus- ja lopetuspalaverit, joissa keskusteltiin heidän tavoitteistaan tämän vuoden ja mahdollisesti tulevan ensi vuoden hankkeelle.

Osallistujat:

Maud Östman	Loviisan kaupunki
Maija Lehtomäki	Loviisan kaupunki
Heidi Lyytikäinen	Loviisan kaupunki
Satu Kunnas	Neuvo Lapinjärvi-Loviisa 2018 –hankkeen projektipäällikkö

Lopetuspalaverissa oli myös mukana hankevalvoja Ilkka Juva Uudenmaan ELY:ltä.

2.3 YHTEISTYÖKUMPPANIT

Tärkeimmät yhteistyökumppanit hankkeessa olivat kuntien ympäristöhallinnon ja rakennusvalvonnan viranhaltijat. Heidän kanssaan pidettiin tarvittaessa yhteyttä. Projektin alussa pidettiin aloituspalaveri, jossa oli paikalla kuntien ympäristöhallinnon virkamiehiä. Palaverissa käytiin läpi Neuvo Lapinjärvi-Loviisa 2018 -hankkeen tarkoitus ja käytettävät

menetelmät, sekä sovittiin kuntien kanssa neuvottavien alueiden priorisoinnista, kiinteistöjen tavoittamisen käytännöistä ja muista neuvontaan liittyvistä käytännön asioista. Lopetuspalaveri järjestettiin neuvontakauden loputtua. Siinä käytiin läpi hankkeen onnistumiset ja kehityskohdat sekä ensi vuoden tavoitteet.

Yhteistyökumppaneita olivat myös muut alueella toimivat hankkeet ja yhteistyöryhmät sekä kyläyhdistykset. Kaikkia mahdollisia verkostoja käytettiin hyväksi markkinoinnin ja hankkeen tunnettavuuden lisäämiseksi.

2.4 NEUVONNAN TULOKSET

2.4.1 Kiinteistökohtainen neuvonta

Hankkeeseen liittyvä kiinteistökohtainen neuvonta päätettiin toteuttaa tänä vuonna hieman eri tavalla kuin vuonna 2014, jolloin kiinteistökäyntejä tehtiin yhteensä yli 500 kpl. Johtuen pienestä budjetista, matkakuluista haluttiin karsia ns. turhat ajelut, joita väistämättä nuohoojatekniikalla jonkin verran tulee. Tänä vuonna lähetettiin yhteistyössä Loviisan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa tiedotuskirje (Liite 2) Loviisassa herkillä alueilla sijaitsevien kiinteistöjen omistajille. Näiden kirjeiden pohjalta kiinteistönomistaja sai itse halutessaan pyytää neuvojaa kiinteistökäynnille. Hankkeen aikana lähetettiin 733 tiedotuskirjettä (Taulukko 2). Johtuen pääpainona olleiden herkkien alueiden tiedotuksesta, on valtaosa kirjeistä lähtenyt vapaa-ajan kiinteistöille. Ranta-alueet ovat hyvin suosittua aluetta mökkiläisten keskuudessa. Karttaliitteessä 3 näkyvät alueet, joihin kirjeitä lähetettiin.

Taulukko 2. Lähetettyjen tiedotuskirjeiden määrä vuonna 2018

Alue	Vakituiset	Vapaa-ajan	Yhteensä
Hopom	10	56	66
Itäranta	15	65	80
Vahterpää	56	434	490
Jälkipostitus			97
Yhteensä	81	555	733

Kiinteistökäyntejä tehtiin omistajan aloitteesta yhteensä 14 kpl. Käyntejä tehtiin sekä vakituisiin asuntoihin että kesäasuntoihin. Kaikki kiinteistökäynnit tehtiin yhtä Lapinjärven kiinteistöä lukuun ottamatta Loviisaan. Kiinteistökäynnin yhteydessä rekisteröitiin kiinteistöjen jätevesien

käsittelyjärjestelmien nykytila ja tiedot tallennettiin hankkeen yhteiseen tietorekisteriin. Projektipäällikkö ja neuvoja päivittivät rekisterin tietoja jatkuvasti. Rekisterin avulla seurattiin myös hankkeen etenemistä. Tietoja luovutettiin myös kunnalle kiinteistönomistajan suostumuksella. Kiinteistönomistajalle jätettiin käynnin yhteydessä liikennevalolomake, jossa annettiin palaute järjestelmän kunnosta ja tarvittaessa kerrottiin korjausehdotukset.

Neuvontakäynneillä kiinteistönomistajien kanssa keskusteltiin kiinteistön vedenkäytöstä tulevaisuudessa (Taulukko 3). Valtaosassa kiinteistön vedenkäytön arvioitiin jatkuvan entisellään sekä vakituisissa että vapaa-ajan kiinteistöissä.

Taulukko 3. Kiinteistön vedenkäyttö tulevaisuudessa 2018

Tuleva vedenkäyttö	Vakituinen		Vapaa-ajan		Yhteensä	
Säilyy ennallaan	9	100 %	4	80 %	13	92,9 %
Varustelutaso nousee	0	0 %	1	20 %	1	7,1 %
	9		5		14	

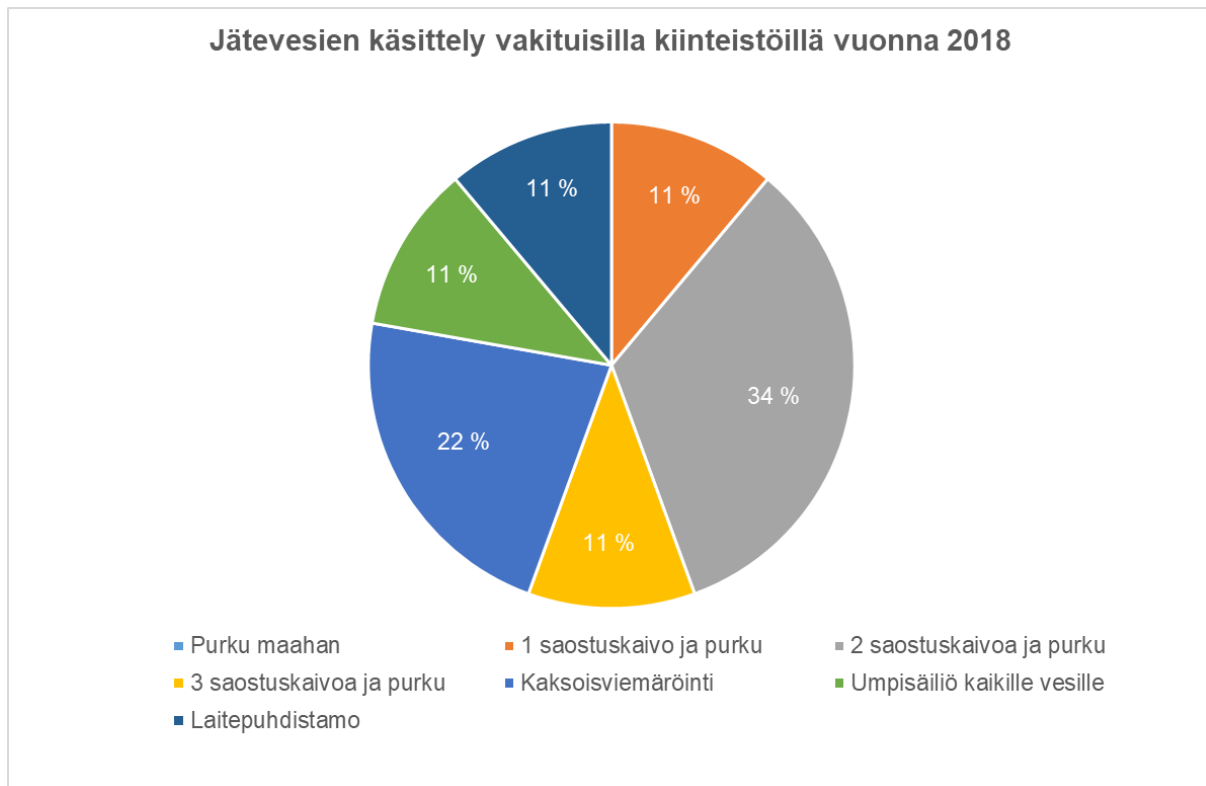
Jokaisella käynnillä selvitettiin myös kiinteistön talousveden hankinta (Taulukko 4). Talousveden hankinta vakituisesti asutuilla kiinteistöillä vaihteli tasaisesti. Omasta kaivosta saatiin vesi 33 % kiinteistöistä, samoin osuuskunnan vesi oli 33 % kiinteistöillä. Vapaa-ajan käytössä olevista kiinteistöistä yksikään ei kuulunut kunnan vesijohtoverkkoon vaan valtaosa (60 %) toi talousvetensä muualta.

Taulukko 4. Kiinteistön talousveden hankinta 2018

Talousveden hankinta	Vakituinen		Vapaa-ajan		Yhteensä	
Rengaskaivo	2	22 %	2	40 %	4	28,6 %
Porakaivo	1	11 %	0	0 %	1	7,1 %
Kunnan verkosto	2	22 %	0	0 %	2	14,3 %
Osuuskunta	3	33 %	0	0 %	3	21,4 %
Tuodaan muualta	1	11 %	3	60 %	4	28,6 %
	9		5		14	

Kiinteistökäynnillä selvitettiin kiinteistön nykyinen jätevesienkäsittelyjärjestelmä. Yleisin järjestelmä vakituisilla asunnoilla (Kuva 1) oli kaikille kiinteistöillä muodostuville jätevesille 2-osastoinen saostuskaivo, josta oli purku maahan (34 %). Yleensä vanhat sakokaivojärjestelmät purkautuvat suoraan ojaan. Kaikkien jätevesien käsittelylle vähimmäisvaatimus on 3-

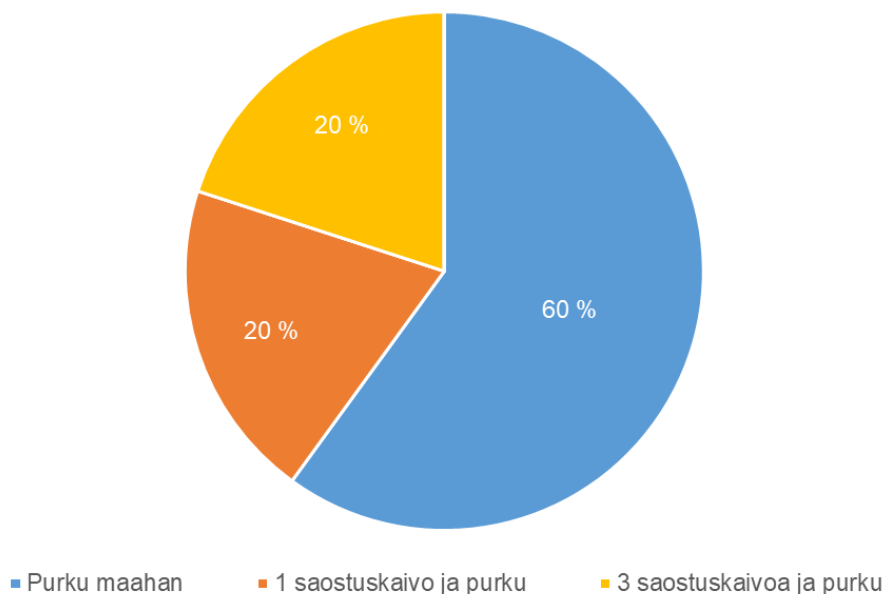
osastoinen saostus ja riittävä maaperäkäsittely. Tätä ei ollut yhdelläkään vakituisista kiinteistöistä. Vaatimukset täyttyivät periaatteessa yhdellä kiinteistöllä, siellä oli käytössä umpisäiliö kaikille vesille. Se ei ole kuitenkaan suositelluin vaihtoehto sillä jos kaikki vedet menevät umpisäiliöön, täyttyy se huomattavasti nopeammin kuin jos sinne menisivät vain wc-vedet ja tämä lisää vuosittaisia tyhjennyskertoja.

Kuva 1. Järjestelmätyypit vakituisissa asunnoissa

Vapaa-ajan asunnoista 60 % purki jätevetensä suoraan maahan. Yhdellä kiinteistöllä purku tapahtui yhden saostuskaivon kautta ja yhdellä ennen purkua oli 3-osastoinen saostus. (Kuva 2).

Jätevesien käsittely vapaa-ajan kiinteistöillä vuonna 2018

Kuva 2. Järjestelmätyypit vapaa-ajan asunnoissa

Vakituisten kiinteistöjen jätevesijärjestelmistä 22 % oli rakennettu 2000-luvulla (Taulukko 5). Tällä perusteella oli helppo arvioida, että vain murto-osa järjestelmistä täytti uudistuneen lainsäädännön vaatimukset sellaisenaan. Vapaa-ajan asunnoissa 2000-luvulla rakennettuja järjestelmiä ei löytynyt yhtään, 1990-luvulla rakennettuja oli 40 %.

Taulukko 5. Jätevesijärjestelmän rakentamisvuosi

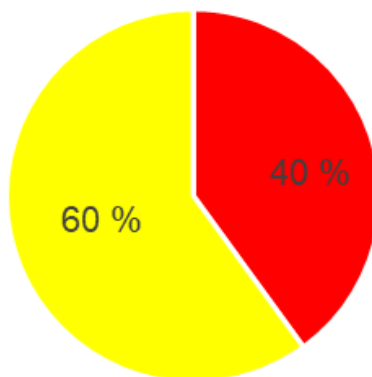
	Vakituinen		Vapaa-ajan		Yhteensä	
1960	1	11 %	0	0 %	1	7,1 %
1970	3	33 %	1	20 %	4	28,6 %
1980	2	22 %	1	20 %	3	21,4 %
1990	1	11 %	2	40 %	3	21,4 %
2000	2	22 %	0	0 %	2	14,3 %
ei tietoa	0	0 %	1	20 %	1	7,1 %
	9		5		14	

Saneeraustarvetta kiinteistöillä arvioitiin ns. liikennevalolomakkeella (Liite 4), jossa vaihtoehdot on jaoteltu viiteen luokkaan. Saneeraustarpeen arviointi kiinteistöillä on esitetty kuvissa 3 ja 4. Taulukosta 6 nähtävissä tulosten tarkempi jakautuminen. Kaikista neuvotuista vakituisesti asutuista kiinteistöistä saneerausta vaatii 89 %, vaatimukset täyttävä järjestelmä on 11 %. Ikävapautuksen piiriin ei kuulunut yksikään. Vapaa-ajan asunnoilla saneerausta vaatii 40 % ja vähäistä korjaamista 60 %. Mikään kiinteistöistä ei ollut vähävetiseksi luokiteltava.

Kuva 3. Saneeraustarve vakituisilla asunnoilla, tarve ei koske ikävapautettuja eikä vähäisen vedenkäytön kiinteistöjä.

Jätevesijärjestelmän saneeraustarve vapaa-ajan asunnoilla 2018

■ Vaatii saneerausta ■ Vähäistä korjaamista

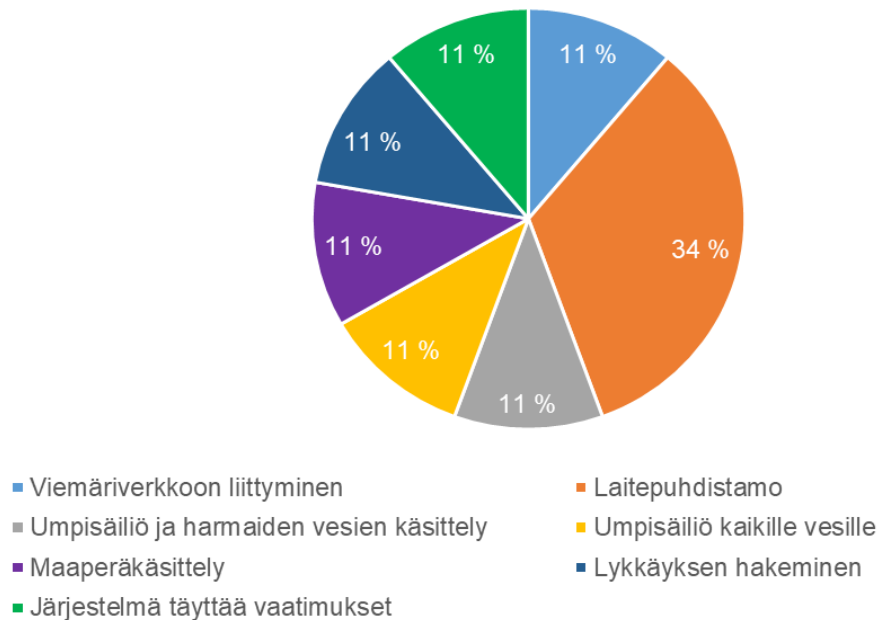
Kuva 4. Saneeraustarve vapaa-ajan asunnoilla, tarve ei koske vähäisen vedenkäytön kiinteistöjä.

Taulukko 6. Saneeraustarve vakituisesti asutuilla ja vapaa-ajan käytössä olevilla kiinteistöillä

Saneeraustarve	Vakituinen		Vapaa-ajan		Yhteensä	
Vaatii saneerausta	8	89 %	2	40 %	10	71,4 %
Vähäistä korjaamista	0	0 %	3	60 %	3	21,4 %
Vaativukset täyttävä	1	11 %	0	0 %	1	7,1 %
	9		5		14	

Jokaisessa saneerausta vaativassa vakituisessa kiinteistössä ehdotettiin jotakin järjestelmää vaihtoehdoksi (Kuva 5). Laitepuhdistamoa suositeltiin 34 % tapauksista. Loput vaihtoehdot jakautuivat tasaisesti eri vaihtoehtojen välillä.

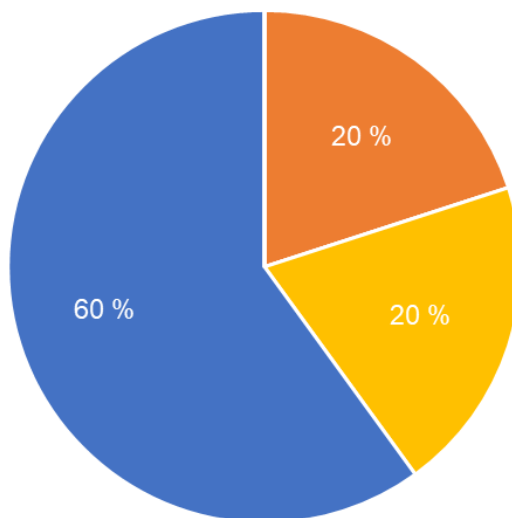
Suosittelut toimenpide vakituksille kiinteistöille 2018

Kuva 5. Suositeltu toimenpide saneerausta vaativille vakituisesti asutuille kiinteistöille.

Vapaa-ajan asunnoissa yleisimmin suositeltiin kuivakäymälää ja erillistä harmaavesikäsittelyä 60 % (Kuva 6). Umpisäiliötä kaikille vesille 20 % sekä laitepuhdistamoa 20 %.

Suosittelut toimenpiteille vapaa-ajan kiinteistöille 2018

■ Laitepuhdistamo ■ Umpisäiliö kaikille vesille ■ Kuivakäymälä ja harmaiden vesien käsittely

Kuva 6. Suositellut toimenpiteet saneerausta vaativille vapaa-ajan asunnoilla

Loviisan rakennusvalvonnasta saatujen tietojen mukaan toimenpidelupia jätevesijärjestelmille on tänä vuonna myönnetty yhteensä 11 kpl ja 6 kpl toimenpidelupahakemuksia on raportin kirjoitusaikana vielä käsittelyssä.

2.4.2 Yleisneuvonta

Hankkeen aikana osallistuttiin yhteensä 13 tapahtumaan (Taulukko 7), joiden aikana tavoitettiin 271 hlöä. Taulukkoon on eritelty karkea jaottelu suomen- ja ruotsinkielisten neuvontojen suhteista.

Taulukko 7. Yleisneuvonta tapahtumissa.

Tapahtuma	Pvm	Kunta	Neuvottujen lukumäärä	Fi/Sve
Remontoi & Rakenna messut, Kotka	28.4.2018	Kotka	49	Fi
Avoimet kylät, Pitkääpää	9.6.2018	Loviisa	9	Sve
Loviisan juhannusmarkkinat	12.6.2018	Loviisa	38	Fi/Sve
Liljendalpäivät	16.6.2018	Loviisa	20	Sve
Jätevesi-ilta Lapinjärvellä	19.6.2018	Lapinjärvi	8	Fi/Sve
Sarvisalon kesätori	30.6.2018	Loviisa	23	Sve
Porlamin kyläpäivä	14.7.2018	Lapinjärvi	21	Fi
Kotkan meripäivät	27.7.2018	Kotka	27	Fi
Kymijokipäivä	4.8.2018	Loviisa	10	Fi
Pernajan syystori	18.8.2018	Loviisa	7	Sve
Loviisanpäivän markkinat	21.8.2018	Loviisa	6	Fi/Sve
Loviisan vanhat talot	25.8.2018	Loviisa	44	Fi/Sve
Asioimispisteen avajaiset, Lapinjärvi	1.10.2018	Lapinjärvi	9	Sve/Fi
Yhteensä		13	271	

Lapinjärvellä järjestettiin jätevesi-ilta kesäkuussa. Lapinjärven tekninen johtaja Maria Luoma-Aho järjesti illan. Paikalla olivat Neuvo-hankkeen projektipäällikkö Satu Kunnas, jätevesineuvoja Jennifer Holmberg sekä ympäristönsuojelutarkastaja Maija Lehtomäki Loviisan kaupungilta. Paikalle tuli yhteensä seitsemän ihmistä, joille esitettiin powerpoint –esitys, joka oli laadittu lehdistötilaisuuteen Porvooseen. Esityksen jälkeen jätevesineuvojat ja ympäristönsuojelutarkastaja vastailivat asukkaiden kysymyksiin. Yksi totesi esityksen jälkeen saaneensa tiedot, jotka kaipasi ja lähti kotiinsa. Hänen ei tarvinnut tehdä mitään mökilleen. Lapinkylältä tuli yksi kiinteistöikäntipyyntö ja yksi sanoi soittavansa myöhemmin asian tiimoilta. Luoma-Aho kertoi, että yleensä näissä tilaisuuksissa on noin 10 henkeä maks, joten tämä oli ihan hyvä saavutus.

3 HANKKEEN TALOUDELLINEN TOTEUMA

Hanketta rahoitti Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Hankkeelle myönnetty avustussumma oli 39 000 €. Hanke toteutui lähes täysimääräisenä (Taulukko 8). Palkkoihin kului 2/3 kustannuksista.

Taulukko 8. Hankkeen arvioidut ja toteutuneet kustannukset.

NEUVO LAPINJÄRVI-LOVIISA 2018					
HENKILÖSTÖKULUT	Kustannus €	1. maksatus 30.6.2018	2. maksatus 31.12.2018	Yhteensä €	Toteutuma
Projektipäälikkö, vastaava neuvoja 70 %, 1.9.--> 20 %	12 183,00	5 707,36	6 405,24	12 112,60	
Hajajätevesineuvoja	9 500,00	4 622,09	4 853,20	9 475,29	
Hallinto henkilöstö, projektisihteeri	1 643,00	884,50	1 515,65	2 400,15	
Hallinto henkilöstö, toimistonhoitaja, johto	6 324,00	1 605,54	2 522,10	4 127,64	
Henkilöstökulut yhteensä	29 650,00	12 819,49	15 296,19	28 115,68	72,1 %
MATKAKUSTANNUKSET					
Neuvontamatkat	2 000,00	949,08	1 230,36	2 179,44	
Kiinteistökäynnit	500,00		263,55	263,55	
Matkakulut yhteensä	2 500,00	949,08	1 493,91	2 442,99	6,3 %
OSTOPALVELUT					
Postitukset	1 000,00	172,52	738,55	911,07	
Lehti-ilmoitukset hankkeesta	500,00	246,76	246,76	493,52	
Neuvojan työterveyshuoltopalveluvaraus	200,00	130,20	3,74	133,94	
Hankkeen tilintarkastus	100,00				
Ostopalvelut yhteensä	1 800,00	549,48	989,05	1 538,53	3,9 %
VUOKRAT					
Tapahtumapaikkojen vuokrat	100,00	62,00	30,00	92,00	
Työtilat 3 kk, 483,64 €/kk Porvoon piste	1 700,00	1 178,08	483,64	1 661,72	
Vuokrat yhteensä	1 800,00	1 240,08	513,64	1 753,72	4,5 %
PUHELIN- JA TIETOLIIKENNE					
Puhelinmaksu vastaavan neuvojan puheluista 35€/kk, 9 kk	315,00	42,27	172,79	215,06	
Internet- ja tietoliikenneyhteydet 25€/kk, yhteensä 9 kk	365,00	274,77	146,32	421,09	
Puhelin- ja tietoliikennemaksut yhteensä	680,00	317,04	319,11	636,15	1,6 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT					
Roll up	120,00	117,80		117,80	
Toimistotarvikkeet	320,00	313,20	113,12	426,32	
Tulosteet/kopiot	250,00		128,85	128,85	
Neuvojan puhelin (300e)	220,00	218,90		218,90	
Neuvojan kannettava tietokone (50 %)	1 050,00	1 043,40		1 043,40	
Neuvo-tiskirätiit 200 kpl á 1€/kpl	260,00	251,72		251,72	
Neuvo-oheistuotteet	350,00	249,86	137,24	387,10	
Aineet ja tarvikkeet yhteensä	2 570,00	2 194,88	379,21	2 574,09	6,6 %
HANKKEEN KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	39 000,00	18 070,05	18 991,11	37 061,16	95,0 %

4 HANKKEEN TULOSTEN TARKASTELU JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Hankkeessa hyödynnettiin NEUVO- hankkeen kokemuksia ja menetelmiä, joten kaikki resurssit voitiin ohjata suoraan neuvontaan. Kiinteistökohtaisessa neuvonnassa pyrittiin sopimaan vaihtoehdot mahdollisuuksien mukaan yhdessä kiinteistön omistajan tai haltijan kanssa, jotta se oli varmasti räätälöity asiakkaan tarpeita varten. Tällä varmistettiin myös, että neuvonnan kohde oli tyytyväinen neuvoihin ja motivoitui varmemmin tekemään tarvittavia saneeraustoimia kuin tyytymätön asiakas. Kiinteistökohtainen neuvonta poisti mahdollisia epäluuloja ja vääriä käsityksiä jätevesien käsittelyyn liittyvistä seikoista, joita asiakkaalla mahdollisesti oli ollut. Puhelin- ja sähköpostineuvonnalla saavutetut asiakkaat saivat samat neuvot kuin kiinteistökäynnillä, joten näidenkin osalta tarvittava tieto saatiin välitettävä. Yhtenä olennaisena tiedonvälitysmuotona tämän vuoden hankkeessa toimi tiedotuskirje, joka lähetettiin yli seitsemäänsataan kiinteistöön. Tällä tavoitettiin myös niitä kiinteistönomistajia, jotka eivät ole halukkaita ottamaan yhteyttä neuvontaan tai joilla ei yksinkertaisesti ole siihen aikaa. Tiedotuskirjeellä tieto tuli kotiin ja siihen pääsi tutustumaan itselle sopivalla hetkellä. Tapahtumien osalta hankkeen numeraalisissa tavoitteissa jäätin hieman alle kolmensadan. Hankkeen loppuun mennessä oli osallistuttu 13 tapahtumaan, mutta tavoitettuja oli vain 271 henkilöä. Yleisneuvonnalla pyrittiin jakamaan oikeaa tietoa yleisellä tasolla isommalle ihmismäärälle. Se oli helpointa toteuttaa muutenkin järjestettävän tapahtuman yhteydessä, koska pelkän jätevesiasian takia ihmiset eivät oikein tahdo vaivautua tulemaan tilaisuuksiin. Poikkeuksena oli ne tilaisuudet joiden järjestämiseen tilaus tuli kylä- tai asukasyhteisöltä.

Jätevesineuvonnan tavoitteena oli, että jokainen neuvottu asiakas

- tietää täyttääkö hänen kiinteistönsä jätevesien käsittely asetuksen vaatimukset ja kunnan määräykset
- tietää kuuluuko hänen kiinteistönsä määräajan, 31.10.2019, piiriin
- täyttää jätevesienselvityslomakkeen ja pitää sen tallessa kiinteistöllä
- tietää kuinka toimitaan mikäli saneerausta tarvitaan
- tietää vaihtoehdot millaisen järjestelmän laki ja kunnan määräykset vaativat

Kokonaisuudessaan jätevesineuvonnan tärkein tavoite oli jakaa kiinteistönomistajille oikeaa tietoa, saada heitä motivoitua tekemään tarvittavia saneeraustoimia omilla kiinteistöillään ja huomaamaan näillä toimilla saavutettuja positiivisia vaikutuksia vesien kuormituksen vähentymisen ja parantuneen asukasviihtyvyyden kautta. Näin turvataan pohjavesien ja

vesistöjen hyvä laatu jatkossakin. Saatujen tulosten perusteella vaikuttaisikin siltä, että kiinteistönomistajien tietoisuus jätevesien vaikutuksesta ympäristöön ja jätevesien oikeaoppisesta käsittelystä on parantunut. Pääpaino olisi hyvä suunnata ihmisten motivoimiseen, jotta jätevesijärjestelmiä kunnostettaisiin vaatimusten mukaisiksi jo nyt eikä vasta määräajan 31.10.2019 jälkeen. Kiinteistökohtaisessa neuvonnassa ihmisten suhtautuminen oli pääosin myönteistä. Oletettavasti tämä johtui siitä, että kaikki kiinteistökäynnit olivat kiinteistönomistajien itsensä tilaamia.

5 HAASTEET JA ONNISTUMISET KENTÄLLÄ

Käytännön neuvontatyön yhteydessä koettiin toisinaan haasteellisia tilanteita asiakkaiden toimesta. Tapahtumissa neuvontapisteelle saattoi eksyä henkilö, joka tiukasti neuvojalta esimerkiksi miksi naapurin maatilallinen saa laittaa lehmänlietteensä pellolle, samalla kun häneltä vaaditaan valtavia toimenpiteitä siihen verrattuna hyvin pienen jätevesimäärän käsittelymiseksi. Näissä tilanteissa neuvojalta vaadittiin pitkää pinnaa ja aitoa ymmärrystä tästä mieltä kaihertavasta asiasta. Huolimatta varsinaisten kiinteistökäyntien vähäisestä määrästä, saatiin puhelinneuvonnassa erityisesti kunnan valvontaviranomaisille tietoa siitä, että iso osa käytössä olevista vapaa-ajan asunnoista on vähäisen vedenkäytön kiinteistöjä ja myös suhteellisen vähäisellä käytöllä. Näin ollen tarvittavaa valvontaa määräajan lähestyessä voidaan suunnata oikein ja saadaan siten resurssit mahdollisimman tehokkaaseen käyttöön.

6 YHTEENVETO

Kymijoen vesi ja ympäristö ry:n Neuvo Lapinjärvi-Loviisa 2018 -hanke toteutettiin yhteistyössä hankealueen kuntien kanssa. Yhteistyö kunnan viranomaisten kanssa oli luontevaa ja molemmat osapuolet hyötyivät yhteistyöstä. Vuoden 2014 NEUVO 4 -hankkeen yli 500 kiinteistökäynnin jälkeen oli helpoin keskittyä tänä vuonna tapahtumissa annettavaan yleisneuvontaan ja antaa sitä kautta kiinteistönomistajille tietoa hankkeen toiminnasta ja lisätä näkyvyyttä. Lisäksi tapahtumissa pääsi lempeämmin herättelemään ihmisiä huomaamaan määrääjän lähestyminen. Hanke tavoitti hyvin kiinteistönomistajia sekä tapahtumissa että Jätevesineuvolan kautta. Myös heti alussa ollut lehdistötilaisuus antoi hyvän alun hankkeen toiminnalle. Yhteistyössä Loviisan ympäristönsuojeluyksikön kanssa tehty tiedotuskirje herkkien alueiden kiinteistöjen omistajille tavoitti hienosti useita satoja asukkaita. Yhteenvetona loppukokouksessa todettiin, että tiedotuskirje on yksi tärkeimmistä tiedotusvälineistä herkkien alueiden asukkaille myös jatkossa. Lisäksi kokouksessa todettiin, että hanke oli onnistunut ja ehdottoman tarpeellinen myös ensi vuonna.

Jätevesiasetuksen voimaantulon lähestyessä ja neuvonnan tarpeellisuudesta johtuen neuvontatyölle on haettu avustusta myös vuodelle 2019. Vuoden 2018 hankkeelle myönnetystä avustussummasta jäljelle jäänyttä 1 938,84 euron summaa toivotaan säästettävän yhdistyksen mahdolliseen vuoden 2019 hajajätevesineuvontatyöhön.

Kouvolassa 20.12.2018

Esa Korkeamäki
Toiminnanjohtaja

Satu Kunnas
Projektipäällikkö

LIITE 1. HANKKEESTA ILMESTYNEET LEHTIJUTUT

Kaksi kesää aikaa laittaa haja-asutus-alueiden jätevesiasiat kuntoon

Ilmasto- ja ympäristökeskuksen (ELY) ja Lohjan kaupungin yhteinen projekti on nyt valmis. Haja-asutusalueiden jätevesi- ja viemärihankkeiden toteutus on nyt valmis. Haja-asutusalueiden jätevesi- ja viemärihankkeiden toteutus on nyt valmis. Haja-asutusalueiden jätevesi- ja viemärihankkeiden toteutus on nyt valmis.

Neuvontakuusi on ollut tapahtumavilka

HAJA-ÄTEVESINEUVONTAHANKE päättyi parin viikon päästä. Neuvontakuusi on ollut tapahtumavilka. HAJA-ÄTEVESINEUVONTAHANKE päättyi parin viikon päästä.

Neuvontakuusi on ollut tapahtumavilka. HAJA-ÄTEVESINEUVONTAHANKE päättyi parin viikon päästä. Neuvontakuusi on ollut tapahtumavilka. HAJA-ÄTEVESINEUVONTAHANKE päättyi parin viikon päästä.

Ägare till fritidsbostäder intresserade av avloppsfrågor

En av lagstyrelsen i Lohja har varit intresserad av avloppsfrågor. En av lagstyrelsen i Lohja har varit intresserad av avloppsfrågor. En av lagstyrelsen i Lohja har varit intresserad av avloppsfrågor. En av lagstyrelsen i Lohja har varit intresserad av avloppsfrågor.

Infoa jätevesi-lajittelusta tarjolla

Täisäuden tavoitteena oli selvittää, mitä jätevesihuoltusko...

Jätevesi- ja viemärihankkeiden toteutus on nyt valmis

Ilmasto- ja ympäristökeskuksen (ELY) ja Lohjan kaupungin yhteinen projekti on nyt valmis. Haja-asutusalueiden jätevesi- ja viemärihankkeiden toteutus on nyt valmis. Haja-asutusalueiden jätevesi- ja viemärihankkeiden toteutus on nyt valmis.

De vill skingra oron kring avloppsvattenshanteringen

I tusentals östnyländska hushåll närmar sig datumet då de nuvarande lösningarna för avloppsvattenshanteringen inte längre duger. För dem som är osäkra över vilka åtgärder de bör vidta finns det många aktörer som erbjuder hjälp och stöd.

Hajajätevesineuvontahanke päättyi marraskuun puolessa

Ilmasto- ja ympäristökeskuksen (ELY) ja Lohjan kaupungin yhteinen projekti on nyt valmis. Haja-asutusalueiden jätevesi- ja viemärihankkeiden toteutus on nyt valmis. Haja-asutusalueiden jätevesi- ja viemärihankkeiden toteutus on nyt valmis.

Tuhannet asukkaat tosipai

HAJA-ASUTUSALUEIDEN JÄTEVESINEUVONTA ovat jälleen alkaneet. Lapi...

Neuvontakuusi on ollut tapahtumavilka

HAJA-ÄTEVESINEUVONTAHANKE päättyi parin viikon päästä. Neuvontakuusi on ollut tapahtumavilka. HAJA-ÄTEVESINEUVONTAHANKE päättyi parin viikon päästä.

LIITE 2. KIINTEISTÖNOMISTAJILLE LÄHETETTY TIEDOTUSKIRJEPOHJA

ARVOISA KIINTEISTÖNOMISTAJA (Mökin osoite)

Tiedättehän, että kiinteistöenne sijaitsee pilaantumiselle herkällä alueella?

Ympäristönsuojelulaissa on keväällä 2017 annettu määräykset jätevesien käsittelystä haja-asutusalueilla. Siinä on määritelty pilaantumiselle herkiksi alueiksi **rantavyöhykkeet** sekä **pohjavesialueet**. Kiinteistöenne sijaitsee tällaisella alueella. Näiden kiinteistöjen jätevesijärjestelmien tulee täyttää laissa säädetyt puhdistusvaatimukset **31.10.2019 mennessä**. Poikkeamismahdollisuus on, jos jätevesien määrä on huomattavan pieni tai järjestelmän uusiminen olisi kustannuksiltaan kohtuuton kiinteistön omistajalle.

Jätevesijärjestelmää ei tarvitse uusia jos:

- kiinteistöllä on jo säännökset täyttävä jätevesijärjestelmä (rakennuslupa vuoden 2004 jälkeen)
- kiinteistöllä on vain kantovesi ja kuivakäymälä
- kiinteistön omistaja on syntynyt ennen 9.3.1943
- kiinteistö liitetään viemäriverkkoon

Lisätietoa on saatavilla Ympäristöministeriön internet-sivustolla: www.ymparisto.fi/hajajatevesi

Ensisijainen vaihtoehto on liittyä joko kaupungin tai alueella toimivan vesiosuuskunnan viemäriin. Jos tämä ei ole mahdollista, tarvitsette oman käsittelyjärjestelmän. Erityyppisistä ratkaisuista voitte kysyä Jätevesineuvolasta. **Kiinteistökohtainen jätevesineuvonta on puolueetonta ja maksutonta.** Jätevesien neuvontahanke Neuvo Lapinjärvi-Loviisa 2018 on Kymijoen vesi ja ympäristö ry:n hallinnoima. Jätevesineuvolaan saatte yhteyden puhelimitse tai sähköpostitse. Lisäksi kierrämme kesän ja syksyn mittaan eri **tapahtumissa**, joiden kiertuutta voit seurata Facebookissa.

Projektipäällikkö Satu Kunnas, puh. **044 733 5652**, satu.kunnas@vesiensuojelu.fi

Tapahtumakiertue: www.facebook.com/neuvolaplov2018, hankkeen kotisivut: www.kymijoenvesijaymparisto.fi/neuvo

Voitte myös pyytää puolueettoman jätevesineuvojan luottamukselliselle kiinteistökäynnille, joka ei ole viranomaistarkistus ja jonka tuloksia ei luovuteta viranomaisille. Kiinteistökäynnillä käydään läpi nykyinen jätevesijärjestelmä ja sen riittävyys suhteessa ympäristösuojelun säästösten vaatimuksiin. Lisäksi arvioidaan kiinteistölle parhaiten soveltuvia jäteveden käsittelyvaihtoehtoja ja autetaan jätevesijärjestelmän selvityslomakkeen täyttämisessä. Tämän kirjeen liitteenä on Loviisan kaupungin käyttämä selvityslomake. **Jätevesiselvitys tulee säilyttää kiinteistöllä ja sellainen kuuluu olla täytettynä myös vapaa-ajan asunnoilla.**

Jätevesien käsittelyjärjestelmän saneeraus vaatii toimenpideluvan, joihin ohjeet löytyvät Loviisan kaupungin nettisivuilta: www.loviisa.fi/asuminen-ja-ymparisto/rakennusvalvonta/rakentamisen-luvat/

Kirje lähetetään kaikille herkällä alueilla olevien kiinteistöjen omistajille Loviisassa vuoden 2018 aikana.

Ympäristönsuojelusihteeri Heidi Lyytikäinen, puh. **044 055 5373**

Ympäristönsuojelutarkastajat Maija Lehtomäki, puh. **040 777 3460** ja Maud Östman, puh. **044 055 5413**

Loviisan kaupungin ympäristösuojelu: www.loviisa.fi/asuminen-ja-ymparisto/ymparisto-ja-luonto

Ystävällisin terveisin

Satu Kunnas, puh 044 733 5652

Heidi Lyytikäinen, puh 044 055 5373

Kymijoen vesi ja ympäristö ry
Neuvo Lapinjärvi-Loviisa 2018
facebook.com/neuvolaplov2018
Tapiolantie 2C, 45160 Kouvola

Projektipäällikkö
Satu Kunnas
044 733 5652
satu.kunnas@vesiensuojelu.fi

Osoitelähde: Loviisan kaupunki, Maanmittauslaitoksen kiinteistö- ja puutalokeskus/hallinto/tietosuojaselosteet: www.loviisa.fi/kaupunki-ja-puutalokeskus/hallinto/tietosuojaselosteet

BÄSTA FASTIGHETSÄGARE (Address för sommarstuga)

Är ni medvetna om att er fastighet ligger på ett område som är känsligt för förorening?

Miljöskyddslagen, som uppdaterades på våren 2017, stadgar om avloppsvattenbehandlingen i glesbygden. I miljöskyddslagen anses **strandområden** och **grundvattenområden** vara känsliga för förorening. Er fastighet ligger på ett sådant område. De fastigheter som ligger på områden som är känsliga för förorening ska uppfylla reningskraven som stadgas i lagen senast den **31.10.2019**. Det finns möjlighet att ansöka om avvikelser; om fastighetens avloppsvattenmängd är ringa eller om förnyandet av avloppssystemet medför orimliga kostnader för fastighetsägaren.

Avloppsvattensystemet behöver inte förnyas om:

- fastigheten har ett avloppssystem som uppfyller reningskraven (bygglov som beviljats efter år 2004)
- fastigheten inte har rinnande vatten och wc, utan endast toorklosett
- fastighetsägaren är född före 9.3.1943
- fastigheten ansluts till avloppsnätet

Tilläggsuppgifter finns att få på Miljöministeriets nätsidor: www.ymparisto.fi/sv-

FI/Byggande/Byggnadsprojekt/Installationstekniska_system_VVS/Glesbebyggelsens_avloppsvatten

Det första alternativet är att ansluta fastigheten till stadens eller, till ett på området verksamt, vattenandelslags avloppsnät. Om detta inte är möjligt, behövs det ett eget avloppsvattensystem för fastigheten. Avloppsvattenrådgivningen hjälper till med att hitta ett passande avloppsvattensystem. Avloppsvattenrådgivningen erbjuder **fastighetsspecifika, kostnadsfria och opartiska** avloppsvattenrådgivning. Neuvo Lappträsk-Lovisa 2018 är Kymmene älvs vattenskyddsförenings (kymijoen-vesi-ja-ymparisto.fi) avloppsvattenrådgivningsprojektet. Ni kan vara i kontakt med avloppsvattenrådgivningen per **telefon** eller **epost**. Dessutom deltar vi i olika **evenemang** under sommaren och hösten. Vår tidtabell hittar ni på Facebook.

Projektleadare Satu Kunnas, tfn **044 733 5652**, satu.kunnas@vesiensuojelu.fi

Evenemangstidtabell: www.facebook.com/neuvolaplov2018, projektets nätsida: www.kymijoenvesiaymparisto.fi/neuvo

Ni kan också begära att vår opartiska avloppsvattenrådgivare besöker er fastighet. Fastighetsbesöket är inte en myndighetsgranskning och resultaten överlämnas inte till myndigheterna. Under ett fastighetsbesök går vi igenom fastighetens avloppsvattensystem och om det uppfyller de lagstadgade reningskraven. Dessutom går vi igenom vilka avloppsvattensystem som kunde passa för fastigheten, samt hjälper till med att fylla i utredningsblanketten för fastighetens avloppsvattensystem. Som bilaga till detta brev finns Lovisa stads utredningsblankett gällande fastighetens avloppsvattensystem. Utredningsblanketten ska förvaras på fastigheten och en sådan bör också finnas ifyllt för fritidsbostäder.

Sanering av avloppsvattensystemet kräver åtgärdsstillstånd. Instruktioner till detta finns på Lovisa stads nätsida:

<https://www.loviisa.fi/sv/boende-och-miljo/byggnadstillsyn/tillstand-for-byggande/>

Detta brev skickas till alla fastigheter som ligger på områden som är känsliga för förorening.

Miljövårdssekreterare Heidi Lyytikäinen, tfn **044 055 5373**

Miljövårdsinspektör Maija Lehtomäki, tfn **040 777 3460** och Maud Östman, tfn **044 055 5413**

Miljövården i Lovisa: <https://www.loviisa.fi/sv/boende-och-miljo/miljo-och-natur/>

Med vänliga hälsningar

Satu Kunnas, tfn 044 733 5652

Heidi Lyytikäinen, tfn 044 055 5373

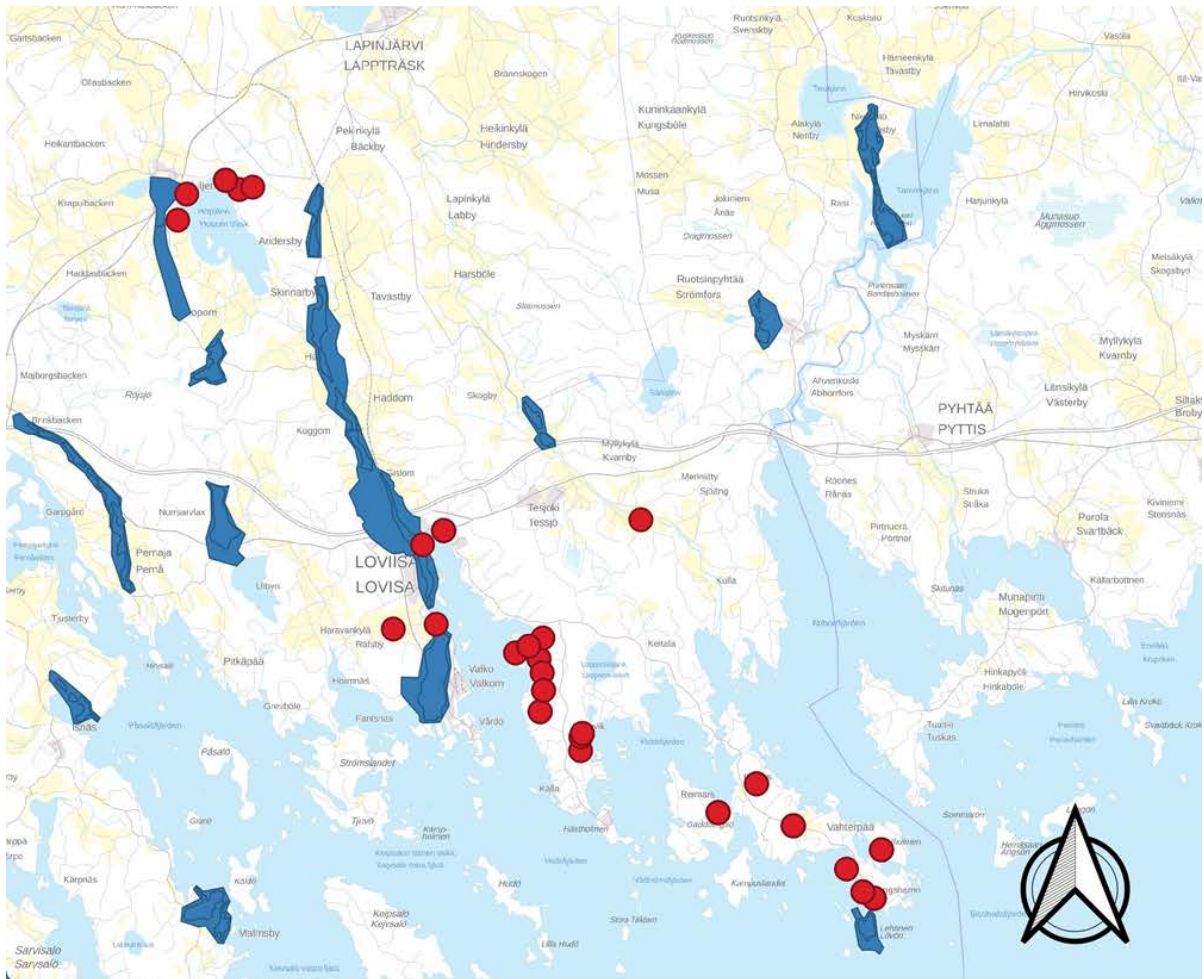

Kymijoen vesi ja ympäristö ry
Neuvo Lappträsk-Lovisa 2018
facebook.com/neuvolaplov2018
Tapiontie 2C, 45160 Kouvola

Projektipäällikkö
Satu Kunnas
044 733 5652
satu.kunnas@vesiensuojelu.fi

LIITE 3. TIEDOTUSKIRJEEN SAANEET ALUEET

Loviisaan lähetetyt tiedotuskirjeet

- Kiinteistö
- Pohjavesialue

Taustakartta

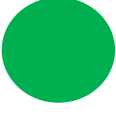

LIITE 4. LIIKENNEVALOLOMAKE

Neuvontakäynnillä tehty arvio jätevesijärjestelmästä

Arvion tehnyt jätevesineuvoja:	Kiinteistökäynnin päivämäärä:
--------------------------------	-------------------------------

Kiinteistön osoite:	Henkilö, jonka kanssa keskusteltu:
---------------------	------------------------------------

	Kiinteistön jätevesijärjestelmän puhdistustaso ei täytä ympäristönsuojelulain (527/2014) perustason puhdistusvaatimuksia. Ennen kunnostustöitä olkaa yhteydessä kunnan tai kaupungin rakennusvalvontaan toimenpidelupa-asioissa. ☐ Uusittava 31.10.2019 mennessä. ☐ Ei määrääaikaa käsittelyn
	Kiinteistön jätevesijärjestelmä vaatii pieniä kunnostustoimia:
	Kiinteistön jätevesijärjestelmä on arviointihetkellä kunnossa. Järjestelmän asianmukainen toimivuus edellyttää käyttö- ja huolto-ohjeiden mukaista hyvää huoltoa. Kiinteistön käytön muuttuessa tai järjestelmän ikääntyessä tulee toimivuus arvioida uudelleen.
	☐ Jäteveden määrä on nykyisellään vähäinen eikä sitä koske ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaiset puhdistusvaatimukset. Mikäli vedenkäyttö tai kiinteistön varustetaso nousee, tulee nykyisen järjestelmän riittävyys arvioida uudelleen. ☐ Ikäperusteinen vapautus

Arvio jätevesijärjestelmän kunnosta perustuu pintapuoliseen tarkasteluun eikä ole viranomaisen lausunto eikä suunnitelma. Lopullinen järjestelmävalinta tehdään suunnitteluvaiheessa. Ennen jätevesijärjestelmän kunnostustöiden aloittamista tulee olla yhteydessä kunnan rakennusvalvontaan ja lupaa vaativien muutostöiden suunnittelussa tulee käyttää apuna asiantuntevaa suunnittelijaa.

Järjestelmää valittaessa kannattaa laskea järjestelmän käyttökuluja pitkällä aikavälillä sekä selvittää laitteiston tarvitseman hoidon ja huollon määrä. Mitään tarvikkeita tai laitteita ei kannata hankkia ennen lupapäätöstä. Lisätietoja paikallisista määräyksistä antavat kuntasi viranomaiset.

Tämän lomakkeen tiedot arkistoidaan tutkimustarkoitusta varten.

Lisätiedot / ohjeet:

Viranomaisten yhteystiedot:

Ympäristötarkastaja Maija Lehtomäki, puh. 040 777 3460

Ympäristötarkastaja Maud Östman, puh. 044 055 5413

Rakennustarkastaja Miia Hento, puh. 040 641 2401

Bedömning av avloppssystem vid rådgivningsbesök

Avloppsvattenrådgivare:	Datum för fastighetsbesök:
-------------------------	----------------------------

Fastighetens adress:	Kontaktperson:
----------------------	----------------

	Fastighetens avloppsvattensystem uppfyller inte Miljöskyddslagens (527/2014) reningskrav på basnivå. Ta kontakt med stadens eller kommunens byggövervakning gällande åtgärdsstillstånd innan sanering av avloppsvattensystemet påbörjas.
	☐ Bör förnyas före den 31.10.2019 ☐ Ingen tidsfrist gällande förnyandet
	Fastighetens avloppsvattensystem kräver små förändringar eller reparationsåtgärder:
	Avloppsvattensystemet är vid bedömningstidpunkten i skick. För att avloppsvattensystemet ska fungera krävs användning och underhållning enligt bruksanvisningen. Om användningen av fastigheten förändras och då avloppsvattensystemet föråldras bör dess funktionalitet bedömas på nytt.
	☐ Ringa avloppsvattenmängd. Miljöskyddslagens (527/2014) reningskrav gäller inte. Om vattenanvändningen eller fastighetens utrustningsnivå förändras bör avloppsvattensystemet tillräcklighet bedömas på nytt.
	☐ Åldersbefrielse

Bedömningen av avloppsvattensystemet baserar sig på ytliga observationer och är varken ett myndighetsutlåtande eller en plan. Det slutliga valet av avloppsvattensystem görs i planeringsskedet. Innan avloppsvattensystemet repareras bör fastighetsägaren vara i kontakt med stadens byggövervakning. Gällande åtgärder som kräver åtgärdsstillstånd bör en sakkunnig planerare anlitas.

Då ett avloppssystem väljs lönar det sig att beräkna kostnader på lång sikt, samt ta reda på hur ofta systemet behöver underhåll och service. Det lönar sig inte att skaffa några anordningar eller tillbehör före ett beslut har getts angående åtgärdsstillståndet. Din stads eller kommuns myndigheter ger tilläggsuppgifter om föreskrifter som gäller på området.

Den här blanketten arkiveras för forskningsbruk.

Tilläggsuppgifter / direktiv:

Myndigheternas kontaktuppgifter:

Miljövårdsinspektör Maija Lehtomäki, tfn 040 777 3460

Miljövårdsinspektör Maud Östman, tfn 044 055 5413

Ledande byggnadsinspektör Miia Hento, tfn 040 641 2401